

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.411.002.04.2017

D/16/510

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/16/510 – Zabezpieczenie przed wyludzeniem wiz pod pretekstem podejmowania pracy przez cudzoziemców na terenie RP
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontrolerzy	Jacek Wolan – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/46/2017 z dnia 13 kwietnia 2017 r. Mariusz Twardowski – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/47/2017 z dnia 13 kwietnia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Winnicy, ul. Owodowa 54, 21050 Winnica ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Olejniczak – Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Winnicy ² (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

Konsulat skutecznie realizował zadania z zakresu wydawania cudzoziemcom tzw. wiz pracowniczych⁴, pomimo braku procedur wewnętrznych określających proces rozpatrywania wniosków wizowych. Podejmowane w toku tych czynności działania w dużym stopniu przyczyniły się do zabezpieczenia systemu przed wyludzeniem wiz pod pretekstem zatrudnienia na terenie RP. Konsulat prawidłowo wykorzystywał siły i środki do realizacji powyższych zadań.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W Konsulacie zagwarantowano odpowiednie warunki lokalowe do sprawnego wykonywania zadań dotyczących wydawania wiz. Zapewniono też właściwie przygotowanych urzędników konsularnych podejmujących decyzje wizowe. Ich liczba nie była jednak wystarczająca w porównaniu do stale i znacząco rosnącej ilości wniosków wizowych wpływających do Konsulatu, co może stwarzać ryzyko podjęcia błędnych rozstrzygnięć.

¹ Dalej: „Konsulat”.

² Pan Tomasz Olejniczak jest Konsulem Generalnym RP w Winnicy od 27 lipca 2015 r. Od 22 lutego 2010 r. do 15 lipca 2015 r. obowiązki Konsula Generalnego RP w Winnicy był Pan Krzysztof Świderek, a od 16 lipca 2015 r. do 26 lipca 2015 r. obowiązki Konsula Generalnego RP w Winnicy pełnił Pan Krzysztof Rosiński.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Wiza wydawana w celu wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracy przez cudzoziemca w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, na podstawie oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy (dalej: „PUP”) albo wiza wydawana cudzoziemcowi, który przedstawi zezwolenie na pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 43a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, ze zm.).

NIK stwierdza, że na 150 losowo wybranych spraw dotyczących wniosków o wydanie „wizy pracowniczej”, badaniem wiarygodności podmiotów powierzających pracę na terenie RP (konsultacje COW⁵) objętych było jedynie 35% podmiotów.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Konsulat podjął działania by ograniczyć wyludzanie wiz, a stwierdzone uwagi dotyczą procesu wydawania wiz, którego poprawa nie należy do kompetencji i możliwości Konsula.

Ponadto NIK stwierdza, że nakładając na konsula obowiązek weryfikacji i uwiarygodniania składanych wniosków wizowych i dołączonych do nich dokumentów a także podmiotów deklarujących zatrudnienie cudzoziemców, nie wyposażono go w „narzędzia”, za pomocą których można byłoby wykonywać te obowiązki i jednocześnie realizować w sposób prawidłowy przepisy określone w Wspólnotowym Kodeksie Wizowym.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa jednak, że nie zawiadamiano odpowiednich organów o podejrzeniu popełnienia przestępstwa związanego z próbą wyludzenia wizy lub fałszowania dokumentów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Przygotowanie Konsulatu do wydawania wiz

Opis stanu faktycznego

W Konsulacie nie stworzono wytycznych, procedur wydawania wiz mających za zadanie zabezpieczenie systemu przed wyludzeniem wiz pod pretekstem zatrudnienia na terenie RP.

(dowód: akta kontroli str. 4 - 5)

Jak stwierdził Pan Tomasz Olejniczak Konsul Generalny w Winnicy w *Konsulacie RP w Winnicy nie stworzono dodatkowych procedur czy wytycznych ustanowionych w procesie wydawania wiz ponieważ konsul jako urzędnik państwowy zobowiązany jest do przestrzegania Konstytucji RP, której art. 7 obliuguje do działania na podstawie i w granicach prawa. W świetle art. 13 ust.3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 prawo konsularne, w ramach sprawowanego nadzoru nad wykonywaniem funkcji konsularnych przez konsula, wydawać może wytyczne i zalecenia jedynie Minister Spraw Zagranicznych. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810.2009 z dnia 13 lipca 2009 roku ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy oraz Ustawa o cudzoziemcach z dnia 12 grudnia 2013 roku, a także rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 maja 2014 roku w sprawie wiz dla cudzoziemców precyzyjnie określają sposób postępowania konsula podejmującego decyzję w sprawie wizowej. Natomiast w celu usprawnienia pracy na bieżąco podczas roboczych spotkań konsulowie wymieniają się informacjami o niewiarygodnych podmiotach lub ujawnionych prawdopodobnych fałszerstwach i powziętych w tych sprawach działaniach.*

(dowód: akta kontroli str. 6 - 13)

W latach 2014 – 2016 Konsulat otrzymywał z Ministerstwa Spraw Zagranicznych (MSZ) korespondencję dotyczącą wydawania wiz w celu podjęcia pracy oraz wytyczne dotyczące zasad rozpatrywania wniosków wizowych. Wskazano w nich m.in. na: „konieczność rozpatrywania wszelkich wniosków wizowych pod kątem zarówno ich legalności z obowiązującymi przepisami, jak też wiarygodności

⁵ Konsultacje COW – oznacza skierowanie do centralnego organu wizowego - w systemie Wiza-Konsul, wniosku o opinię w sprawie weryfikacji podmiotu powierzającego pracę

informacji podawanych przez aplikujących.” MSZ zaznaczyło, że „Niezbędne może być wnikliwe badanie przedkładanych dokumentów pod kątem ich autentyczności. W przypadku wystąpienia wątpliwości odnośnie intencji wnioskujących (...) ubiegający się o wizę powinien wskazać zarówno cel jak i warunki planowanego pobytu. Z całą mocą należy podkreślić, iż nie jest wskazane przyjmowanie w tym zakresie jakichkolwiek domniemań co do wiarygodności podanych we wnioskach danych, a w razie powzięcia przez konsula wątpliwości (...) uzasadnione jest wydawanie decyzji odmownych”. Otrzymywano także za pośrednictwem MSZ korespondencję ze Straży Granicznej wskazującą podmioty wobec których dokonywano sprawdzeń i które w wyniku sprawdzeń okazały się niewiarygodne, a ich działalność miała na celu ułatwianie wjazdu obywatelom RP na terytorium Polski.

(dowód: akta kontroli str. 4 - 5)

W roku 2014 wydano łącznie 80.722 wiz, z czego na podstawie oświadczenia o zamiarze wykonywania pracy (cel 05: C i D) wydano 16.521 wiz, natomiast na podstawie dokumentu innego niż oświadczenie (cel 06: C i D) wydano 1.694 wizy. Wizy udzielone w celu wykonywania pracy stanowiły 22,6% wszystkich wydanych w Konsulacie wiz. W roku 2014 wszystkich odmów wydania wiz było 1.254, natomiast odmówiono wydania wiz w celu wykonywania pracy w 299 przypadkach, co stanowiło 23,8% wszystkich odmów.

W roku 2015 wydano łącznie 91.416 wiz, z czego na podstawie oświadczenia o zamiarze wykonywania pracy (cel 05: C i D) wydano 40.282 wizy (wzrost o 143 % w stosunku do roku poprzedniego), natomiast na podstawie dokumentu innego niż oświadczenie (cel 06: C i D) wydano 3.703 wizy (wzrost o 119 % w stosunku do roku poprzedniego). W roku 2015 wizy wydane w celu wykonywania pracy stanowiły 48,1% wszystkich wydanych w Konsulacie. W roku 2015 wszystkich odmów wydania wiz było 9.473, natomiast odmówiono wydania wiz w celu wykonywania pracy w 3.843 przypadkach, co stanowiło 40,6% wszystkich odmów.

W roku 2016 wydano łącznie 139.760 wiz, z czego na podstawie oświadczenia o zamiarze wykonywania pracy (cel 05: C i D) wydano 70.927 wiz (wzrost o 76 % w stosunku do roku poprzedniego), natomiast na podstawie dokumentu innego niż oświadczenie (cel 06: C i D) wydano 8.812 wiz (wzrost o 138 % w stosunku do roku poprzedniego). W roku 2016 wizy wydane w celu wykonywania pracy stanowiły 57,1% wszystkich wydanych w Konsulacie. W roku 2016 wszystkich odmów było 7.966, natomiast odmówiono wydania w celu wykonywania pracy w 3.693 przypadkach, co stanowiło 46,4 % wszystkich odmów.

Decyzje wizowe w latach 2014-2016 podejmowane były w ciągu 6 dni.

(dowód: akta kontroli str. 4 - 5, 14 - 30)

Jak stwierdził Pan Tomasz Olejniczak Konsul Generalny w Winnicy w wyjaśnieniu dotyczącym stałego wzrostu liczby wniosków o wydanie wiz tzw. „pracowniczych” w latach 2014-2016 zauważono znaczący wzrost zainteresowania otrzymaniem wizy jednolitej oznaczonej symbolem C jak i krajowej D do Polski, co wynika z obecnej sytuacji społeczno-politycznej na Ukrainie, tzn. toczącej się od 2014 roku wojny w Donbasie oraz okupacji Krymu. W związku z pogarszającymi się warunkami życia, niskimi płacami i dynamicznie rosnącymi cenami, Polska dla przeciętnych obywateli Ukrainy wydaje się atrakcyjnym celem migracji zarobkowych. Bliskość geograficzna, kulturowa i językowa oraz rosnący wzrost zapotrzebowania na polskim rynku pracy na pracowników różnych branż powoduje coraz większe zapotrzebowanie na uzyskanie polskiej wizy w celu wykonywania pracy na terytorium RP.

(dowód: akta kontroli str. 6 - 13)

Liczba konsulów wizowych wynosiła: w roku 2014 - 2 osoby, w roku 2015 - 3 osoby, z czego 1 osoba zatrudniona była od 23 marca 2015 r., w roku 2016 - 4 osoby, z czego 1 osoba od 1 marca 2016 r. oraz 1 osoba od 31 października 2016 r.

(dowód: akta kontroli str.4 - 5)

Jak stwierdził Pan Tomasz Olejniczak Konsul Generalny w Winnicy *liczba urzędników konsularnych w latach 2014-2016 była wystarczająca. Natomiast sukcesywnie ją zwiększano w związku z rosnącą liczbą wpływających do urzędu wniosków. Ministerstwo Spraw Zagranicznych dostrzegając rosnącą liczbę wniosków wizowych tworzyło nowe etaty oraz kierowało wsparcie wizowe w postaci oddelegowanych pracowników centrali MSZ.*

(dowód: akta kontroli str. 6 - 13)

Konsulat, mieści się przy ulicy Owodowa 51, na 7 piętrze centrum handlowego Sky Park. Powierzchnia konsulatu wynosi ok. 900 metrów kwadratowych. Wydział Ruchu Osobowego realizujący zadania z zakresu wydawania wiz i paszportów zajmuje: 2 pokoje jednoosobowe, 1 pokój dwuosobowy dla urzędników konsularnych, jedno pomieszczenie trzystanowiskowe w którym następuje wprowadzanie wniosków wizowych, jedno pomieszczenie dwustanowiskowe do druku naklejek wizowych oraz sala obsługi interesantów z 7 okienkami do obsługi petentów, każde wyposażone w sprzęt komputerowy. Wśród okienek 2 stanowiska wyposażone są w czytniki do pobierania danych biometrycznych. Ponadto 3 pomieszczenia w Konsulacie przeznaczone są do przechowywania archiwalnych wniosków wizowych.

(dowód: akta kontroli str. 31 - 32)

Jak wyjaśnił Pan Tomasz Olejniczak Konsul Generalny w Winnicy *Konsulat w latach 2014-2016 posiadał odpowiednie warunki lokalowe do sprawnej realizacji zadań związanych z wydawaniem wiz. Niemniej jednak z uwagi na rosnącą liczbę wniosków wizowych dostrzegamy obecnie potrzebę wydzielenia dodatkowych pomieszczeń przeznaczonych do przechowywania wniosków archiwalnych. Zamierzamy o takie pomieszczenia w najbliższym czasie wnioskować. Dotychczas nie kierowano wniosków dotyczących polepszenia warunków lokalowych do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.*

(dowód: akta kontroli str. 6 - 13)

W Konsulacie w latach 2014 - 2016 zapewniono odpowiednio przygotowanych urzędników konsularnych upoważnionych do wydawania wiz, którzy posiadali stopnie dyplomatyczne od III sekretarza do I radcy i tytuły konsularne od wicekonsula do konsula. Osoby te w trakcie wykonywania obowiązków służbowych w Konsulacie nie odbywały dodatkowych szkoleń dotyczących m.in. zapobiegania wyludzaniom wiz pod pretekstem zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z treścią pkt 7 preambuły Wspólnotowego Kodeksu Wizowego „Państwa członkowskie powinny zapewnić by świadczone usługi publiczne miały wysoką jakość i odpowiadały dobrym wzorcom administracyjnym. W celu możliwie największego usprawnienia procedury ubiegania się o wizę powinny one przeznaczyć na ten cel odpowiednią liczbę wyszkolonych pracowników i wystarczające środki finansowe.”

(dowód: akta kontroli str. 4 - 5)

Jak wyjaśnił Pan Tomasz Olejniczak Konsul Generalny w Winnicy *urzędnicy odpowiedzialni za wydawanie wiz w KG RP w Winnicy mogli objąć stanowisko po*

uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu konsularnego, co jest zgodne z przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. Prawo konsularne „Wyznaczenie urzędnika konsularnego następuje po zdaniu z wynikiem pozytywnym egzaminu konsularnego”. Przed przystąpieniem do egzaminu konsularnego kandydat odbywa obowiązkowe szkolenie przedwyjazdowe, które zorganizowane jest w formie wykładów, ćwiczeń i konsultacji indywidualnych oraz grupowych. W ramach szkoleń przedegzaminacyjnych kandydaci na urzędników konsularnych odbywają również szkolenia z tematyki związanej z zabezpieczeniem systemu przed wyłudzeniem wiz, dotyczą w szczególności autentyczności i zabezpieczeń dokumentów. Ponadto urzędnicy konsularni uczestniczą w naradach konsularnych, które odbywają się cyklicznie, przy udziale przedstawicieli Departamentu Konsularnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Narady konsularne są także pewnego rodzaju szkoleniem i służą omawianiu pojawiających się najważniejszych problemów/kwestii występujących przy wykonywaniu funkcji konsularnych w danym państwie lub regionie. Należy w tym miejscu wspomnieć że podjęcie pracy jako cel wyjazdu to dwa (05 i 06) cele spośród 25 celów wydania wiz krajowych lub Schengen. Ponadto doraźnie w bieżącej pracy KG RP w Winnicy, konsulowie spotykają się z kierownikiem WRO by wymienić się informacjami dotyczącymi ujawnionymi prawdopodobnymi fałszerstwami lub informacjami dotyczącymi podmiotów, które mogą uczestniczyć w wyłudzeniu wiz. Odbywanie wspólnych szkoleń z urzędami wojewódzkimi, PUP czy SG, a więc podmiotami krajowymi, które realizują zadania związane z pracą cudzoziemców na terenie RP z pewnością poszerzyłoby wiedzę konsuli i byłoby forum wymiany doświadczeń.

(dowód: akta kontroli str. 6 - 13)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że przy tak dużym udziale wydawanych wiz pracowniczych – w 2016 r. było to 8.812 wydanych wiz pracowniczych tj. 57,1% wszystkich wydanych wiz w Konsulacie, urzędnicy konsularni odpowiedzialni za wydawanie wiz powinni odbyć tematyczne szkolenia w zakresie zapobiegania wyłudzeniom wiz pod pretekstem zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, iż pomimo braku procedur wewnętrznych określających proces rozpatrywania wniosków wizowych Konsulat był przygotowany do sprawnego wydawania wiz. Również zapewniono odpowiednie warunki lokalowe do rozpatrywania wniosków wizowych oraz przygotowanych urzędników konsularnych podejmujących decyzje wizowe. W opinii Najwyższej Izby Kontroli ich liczba nie była jednak wystarczająca w porównaniu do stale rosnącej liczby załatwianych spraw wizowych, co może stwarzać ryzyko podjęcia błędnych rozstrzygnięć.

Wydawanie w Konsulacie wiz w celu wykonywania pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej

Opis stanu
faktycznego

Konsulat posiadał niepełne informacje co do wiarygodności podmiotów powierzających pracę. Urzędnicy konsularni otrzymywali takie dane z Zarządu do Spraw Cudzoziemców KG SG za pośrednictwem Departamentu Konsularnego MSZ. Ponadto Konsul w przypadku powzięcia wątpliwości co do wiarygodności podmiotu powierzającego pracę na terytorium RP korzystał z przewidzianych w art. 69 ust. 5 ustawy o cudzoziemcach, konsultacjach z organami krajowymi. Instrumentem służącym do weryfikacji podmiotu powierzającego pracę na terenie RP są „Konsultacje na wniosek konsula” w systemie „Wiza-Konsul”. W przypadku uzyskania negatywnych konsultacji konsul podejmował decyzję o odmowie wydania wizy.

Ustalono, że każdy z urzędników konsularnych odpowiedzialnych za wydawanie wiz, posiadał opracowany w Konsulacie rejestr podmiotów, które były w trakcie konsultacji jak również podmiotów, co do których otrzymano wyniki konsultacji (pozytywne i negatywne).

Opracowanie takiego rejestru podmiotów w znaczny sposób ułatwiało proces podejmowania decyzji w sprawie wydania wizy, zwłaszcza w przypadku tak dużej ilości wniosków wizowych, jaka występuje w Konsulacie.

Stwierdzono, że rejestr ten ograniczał się jedynie do tych podmiotów, które były objęte konsultacjami COW Konsulatu. Nie obejmował on wszystkich podmiotów które wystąpiły o zatrudnienie cudzoziemca.

(dowód: akta kontroli str. 33; 34-35; 36-91)

W złożonych wyjaśnieniach Pan Tomasz Olejniczak - Konsul Generalny w Winnicy, podał, że „w Konsulacie RP w Winnicy nie stworzono dodatkowych procedur czy wytycznych ustanowionych w procesie wydawania wiz, sposobu postępowania w razie powzięcia w toku czynności konsularnych uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa oraz sposobów postępowania na wypadek próby wyłudzenia wizy. Konsul rozpatruje wnioski wizowe na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810.2009 z dnia 13 lipca 2009 roku ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy oraz Ustawy o cudzoziemcach z dnia 12 grudnia 2013 roku, a także rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 maja 2014 roku w sprawie wiz dla cudzoziemców, które precyzyjnie określają sposób postępowania konsula podejmującego decyzję w sprawie wizowej. /.../ W każdym przypadku, kiedy konsul ma wątpliwości co do wiarygodności przedłożonych dokumentów podejmuje decyzję o odmowie wydania wizy. Ponadto obowiązujące przepisy, w szczególności Dział XII ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach poświęcony przepisom karnym nie wprowadza odrębnych zapisów, co do penalizowania czynów polegających na przedkładaniu dokumentów o zmniejszonej wiarygodności, bądź ze śladami podrobienia lub przerobienia w postępowaniu przed konsulem o wydanie wizy. Ponadto, w przypadku przedłożenia przez cudzoziemca oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy wzbudzającego wątpliwość co do wiarygodności lub autentyczności, w świetle stanowiska Prokuratury Generalnej oświadczenie pracodawcy zawiera tylko wolę powierzenia wykonywania pracy, a więc nie ma charakteru publicznoprawnego, jest zatem dokumentem prywatnym. Ponadto nie stanowi potwierdzenia określonego faktu, ponieważ on jeszcze nie zaistniał, tzn., że nie ma żadnego waloru dowodowego w sprawie”.

(dowód: akta kontroli str. 6-13)

Ustalono, że obowiązujący w Konsulacie „system” rejestrowania wniosków wizowych (dotyczących wykonywania pracy na terytorium RP) nie umożliwiał tworzenia „baz danych” dotyczących podmiotów rejestrujących znaczne ilości oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemców.

Poddano analizie 100 losowo wybranych spraw dotyczących wniosku o wizę spośród oświadczeń lub zezwoleń pochodzących od podmiotów deklarujących zatrudnienie na terenie RP - z lat 2015-2016 (w Konsulacie dokumentacja dotycząca wniosków „tzw. wiz pracowniczych”, archiwizowana była przez okres 2 lat), w wyniku czego ustalono, że:

- w 73 wnioskach podjęto pozytywną decyzję w sprawie wydania wizy, natomiast w 27 sprawach odmówiono wydania wizy;
- wymienione 27 decyzji odmownych wydano na podstawie:
  - negatywnych konsultacji COW⁶ – 17 decyzji;
  - rozmów telefonicznych z PUP, w których nie potwierdzono faktu zarejestrowania oświadczenia – 4 decyzje;
  - oświadczeń niewiarygodnych (niewiarygodne pieczęcie i podpisy pracowników PUP) – 4 decyzje;
  - 1 osoba figuruje w „Wykazie w celu odmowy wjazdu”;
  - 1 osoba figuruje w systemie SIS.

Na wymienionych 100 analizowanych wniosków, w 31 przypadkach (tj. w 31%) dokonano konsultacji COW (w systemie Wiza-Konsul) w celu weryfikacji wiarygodności podmiotu, natomiast w pozostałych przypadkach uwiarygodnianie dokumentów dołączonych do wniosków wizowych polegało na porównaniu pieczętek i podpisów pracowników z PUP i UW, w których rejestrowane były oświadczenia i wydawane zezwolenia na prace z posiadanymi przez Konsulat wzorami lub na rozmowach telefonicznych z danym urzędem (PUP, UW) w celu potwierdzenia lub zaprzeczenia zarejestrowania danego oświadczenia lub wydania zezwolenia na pracę.

Ustalono, że w Konsulacie, każdy z urzędników konsularnych odpowiedzialnych za wydawanie wiz, posiadał wykaz/rejestr podmiotów, co do których skierowane były wnioski o konsultacje COW (na dzień 26 kwietnia 2017 r. w rejestrach skonsultowanych było 49 podmiotów – z tego: pozytywnie 15, negatywnie 31 oraz 3 z adnotacją „do decyzji konsula”; natomiast 14 podmiotów było w trakcie konsultacji).

Konsulat posiadał także wzory pieczętek i podpisów pracowników z PUP i UW, w których najczęściej rejestrowane były oświadczenia i wydawane zezwolenia na prace, na podstawie których konsulowie wizowi uwiarygadniali lub poddawali wątpliwość, autentyczność dokumentów.

Stwierdzono, że na wnioskach wizowych, na których wystąpiły odręczne adnotacje o kontakcie z urzędem, jak wyjaśniła pani Alicja Zyguła – konsul wizowy (Kierownik Wydziału Ruchu Osobowego Konsulatu) - „*odręczne adnotacje oznaczają kontaktowanie się konsula wizowego (najczęściej telefoniczne) z danym urzędem w celu potwierdzenia lub zaprzeczenia zarejestrowania danego oświadczenia lub wydania zezwolenia na pracę. Niemniej jednak, warto nadmienić, że nie zawsze ślad weryfikacji w postaci kontaktu z PUP czy UW pozostaje w dokumentacji, co jest zrozumiałe biorąc pod uwagę ilość rozpatrywanych wniosków wizowych, w przypadku potwierdzenia konsul podejmuje pozytywną decyzję wizową i nie musi jej dodatkowo odnotowywać w przypadku negatywnej weryfikacji konsul podejmuje decyzję odmowną*”.

(dowód: akta kontroli str. 33; 34-35; 36-56)

Jak wyjaśnił Pan Tomasz Olejniczak - Konsul Generalny w Winnicy, „*w przypadku powzięcia przez konsula wątpliwości co do wiarygodności podmiotu lub osoby*

---

⁶ Konsultacje COW – oznacza skierowanie do centralnego organu wizowego - w systemie Wiza-Konsul, wniosku o opinię w sprawie weryfikacji podmiotu powierzającego pracę

wnioskującej, konsul podejmuje czynności sprawdzające. Podstawowym instrumentem w pracy konsula pozwalającym na zasięgnięcie opinii organów krajowych na temat podmiotu powierzającego pracę są tzw. „konsultacje”. Natomiast, w celu potwierdzenia autentyczności zarejestrowanych w polskich urzędach dokumentów uzupełniających potwierdzających wyjazd cudzoziemca w celu wykonywania pracy konsulowie dokonujący analizy wniosku wizowego samodzielnie podejmowali czynności sprawdzające polegające na telefonicznym potwierdzeniu w powiatowym urzędzie pracy faktu zarejestrowania oświadczenia oraz kontakcie z wnioskodawcami i pracodawcami oraz pobieranie dodatkowych dokumentów uwiarygadniających cel wydania wizy”.

(dowód: akta kontroli str. 6-13)

W roku 2014 wszystkich odmów wydania wiz było 1.254, z tego w 299 przypadkach (23,8% wszystkich odmów) dotyczyło wydania wiz w celu wykonywania pracy, co stanowiło 1,6% udzielonych wiz w celu wykonywania pracy (18.215).

W 2015 r. wszystkich odmów wydania wiz było 9.473, z tego 3.843 (40,6% wszystkich odmów) dotyczyło wydania wiz w celu wykonywania pracy, co stanowiło 8,7% udzielonych wiz w celu wykonywania pracy (43.985).

W 2016 r. wszystkich odmów wydania wiz było 7.966, z tego 3.693 (46,4% wszystkich odmów) dotyczyło wydania wiz w celu wykonywania pracy, co stanowiło 4,6% udzielonych wiz w celu wykonywania pracy (79.739).

(dowód: akta kontroli str. 14 – 30)

Wyjaśniając postępowanie urzędników w razie powzięcia w toku czynności konsularnych uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, Konsul Generalny w Winnicy – Pan Tomasz Olejniczak, podał, iż „w Konsulacie RP w Winnicy nie stworzono dodatkowych procedur czy wytycznych ustanowionych w procesie wydawania wiz, sposobu postępowania w razie powzięcia w toku czynności konsularnych uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa oraz sposobów postępowania na wypadek próby wyłudzenia wizy. Konsul rozpatruje wnioski wizowe na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810.2009 z dnia 13 lipca 2009 roku ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy oraz Ustawy o cudzoziemcach z dnia 12 grudnia 2013 roku, a także rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 maja 2014 roku w sprawie wiz dla cudzoziemców, które precyzyjnie określają sposób postępowania konsula podejmującego decyzję w sprawie wizowej.

Konsul w przypadku powzięcia wątpliwości co do wiarygodności podmiotu powierzającego pracę na terytorium RP korzystał z przewidzianych w art. 69 ust.5 ustawy o cudzoziemcach konsultacjach z organami krajowymi. Instrumentem służącym do weryfikacji podmiotu powierzającego pracę na terenie RP są „Konsultacje na wniosek konsula” w systemie Wiza-Konsul, wówczas konsul prosi o opinię centralny organ wizowy który dokonuje kontroli, a o jej wynikach ma obowiązek poinformowania konsula wnoszącego o opinię. Informacje dotyczące podmiotów będących w trakcie konsultacji oraz wyniki konsultacji konsulowie wzajemnie sobie przekazują oraz przechowują w stworzonym na służbowy użytek rejestrze.

W każdym przypadku, kiedy konsul ma wątpliwości co do wiarygodności przedłożonych dokumentów podejmuje decyzję o odmowie wydania wizy. Ponadto obowiązujące przepisy, w szczególności Dział XII ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach poświęcony przepisom karnym nie wprowadza odrębnych zapisów, co do penalizowania czynów polegających na przedkładaniu dokumentów o zmniejszonej wiarygodności, bądź ze śladami podrobienia lub przerobienia

w postępowaniu przed konsulem o wydanie wizy. Ponadto, w przypadku przedłożenia przez cudzoziemca oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy wzbudzającego wątpliwość co do wiarygodności lub autentyczności, w świetle stanowiska Prokuratury Generalnej oświadczenie pracodawcy zawiera tylko wolę powierzenia wykonywania pracy, a więc nie ma charakteru publicznoprawnego, jest zatem dokumentem prywatnym. Ponadto nie stanowi potwierdzenia określonego faktu, ponieważ on jeszcze nie zaistniał, tzn., że nie ma żadnego waloru dowodowego w sprawie. Jeśli podczas rozpatrywania wniosków wizowych zachodzi podejrzenie wyłudzenia wiz pod pretekstem zatrudnienia na terytorium RP lub wątpliwość co do faktycznego zamiaru podjęcia pracy u danego pracodawcy konsul korzysta z konsultacji w systemie wiza-konsul, prosi o opinie organ centralny lub przeprowadza rozmowę z petentem w celu uzasadnienia celu wjazdu. W przypadku negatywnych konsultacji czy niepotwierdzenia celu wjazdu podejmuje decyzję odmowną”.

(dowód: akta kontroli str. 6-13)

Z uwagi na brak możliwości dokonania wyboru 50 wniosków o wydanie wizy (na podstawie których podjęto decyzję o wydaniu wizy) do których dołączono zezwolenie na pracę lub oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi pochodzące od podmiotów deklarujących zatrudnienie dużej liczby (co najmniej 50 osób) cudzoziemców na terenie RP, poddano analizie 50 losowo wybranych wniosków o wydanie wizy (na podstawie których podjęto decyzję o wydaniu wizy) do których dołączono zezwolenie na pracę lub oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi na terenie RP - z lat 2015-2016.

Ustalono, że na 50 podjętych decyzji w sprawie udzielenia wizy w celu wykonywania pracy, do 26 wniosków dołączono zezwolenie wydane przez Urząd Wojewódzki, natomiast do 24 wniosków dołączono oświadczenie o zamiarze powierzenia wykonania pracy.

W przypadku 26 wniosków z zezwoleniem jako dokumentem uzupełniającym decyzje pozytywne zapadły po tym jak konsul nie miał wątpliwości co do wiarygodności i autentyczności dokumentu, oraz stwierdził zgodność podpisu na zezwoleniu z posiadanym wzorem podpisu i w jednym przypadku potwierdzono konsultacjami COW.

W przypadku 24 wniosków z oświadczeniem o zamiarze powierzenia pracy w 20 przypadkach decyzje pozytywne zapadły po wcześniejszych konsultacjach COW i pozytywnej opinii SG, natomiast w przypadku 2 po telefonicznym potwierdzeniu w PUP, oraz na podstawie zgodności ze wzorem podpisu.

Jak wynika z powyższej analizy, jedynie w 21 przypadkach (tj. w 42% badanych spraw) skierowano do centralnego organu wizowego (w systemie Wiza-Konsul) wnioski o opinię w sprawie weryfikacji wiarygodności podmiotu występującego o zatrudnienie cudzoziemca.

(dowód: akta kontroli str. 33; 57-76)

Dodatkowo dokonano losowego wyboru 30 spraw z lat 2015-2016, w których wystąpiła współpraca z organami na terenie RP w celu wyjaśnienia wątpliwości i uzupełnienia informacji.

Analiza wybranych 30 decyzji wykazała, że wnioski były starannie weryfikowane na etapie rozpatrywania pod kątem autentyczności dokumentów i wiarygodności celu wydania wizy i podmiotu oświadczającego zamiar powierzenia pracy. Każdorazowo, gdy konsul powziął wątpliwości co do wiarygodności podmiotu powierzającego pracę, korzystał ze współpracy z SG (konsultacje COW) i narzędzia konsultacji lub podejmował współpracę z PUP lub UW. Z wymienionych 30 spraw, w 9

przypadkach wydano wizy ponieważ podmiot oferujący pracę został pozytywnie zweryfikowany, w tym: za pomocą konsultacji COW (6 przypadków) - SG potwierdziła możliwości zatrudnienia, a w 3 przypadkach dokumenty nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności (pieczęć i podpis pracownika zgodna z wzorem otrzymanym z PUP lub UW) z tego w 1 przypadku wykonano połączenie telefoniczne z urzędem dla potwierdzenia zarejestrowania oświadczenia.

Pozostałych 21 decyzji wydano odmownie, z tego: 12 było wynikiem negatywnych konsultacji COW; 9 było wynikiem współpracy z PUP lub UW, z czego w 8 przypadkach dokumenty były niewiarygodne, ponieważ ich podpisy i pieczętki nie zgadzały się w udostępnionych przez te urzędy wzorami (np. w pieczętce była nazwa OLAWA zamiast OŁAWA, nazwisko pracownika zamiast NAŁÓDKA – NALODKA), a w 1 przypadku we wniosku była informacja, że w rozmowie telefonicznej urząd nie potwierdził faktu rejestracji.

Ustalono, że w latach 2014-2016 Konsulat nie powiadamiał organów krajowych, w tym prokuratury o przypadkach podejrzenia fałszerstw dokumentów przedstawianych w procedurze dotyczącej wydania wiz pracowniczych w latach 2014 – 2016.

Jak wynika z analizy powyższych 30 spraw, w których wystąpiła współpraca z organami na terenie RP, w 9 przypadkach stwierdzono, fałszerstwa dokumentów przedstawianych w procedurze dotyczącej wydania wiz pracowniczych.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że zgodnie z art. 270 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny⁷: *kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.*

(dowód: akta kontroli str. 33; 77-91)

Konsul Generalny w Winnicy – Pan Tomasz Olejniczak, wyjaśnił, iż „w latach 2014 - 2016 w KG RP w Winnicy nastąpił wzrost liczby przyjmowanych wniosków wizowych, niemniej jednak wraz ze wzrostem liczby wpływających do urzędu wniosków systematycznie zwiększano obsadę etatową Wydziału Ruchu Osobowego, w latach 2015-2017 utworzono trzy dodatkowe etaty, a od roku 2015 kierowano pomoc sezonową z centrali MSZ do rozpatrywania spraw wizowych. Działania te miały na celu zapewnienie sprawnej i rzetelnej obsługi procesu wizowego.

Odnosząc się do analizy 50 losowo wybranych wniosków pragnę poinformować że korzystanie z konsultacji w systemie wiza-konsul nie jest czynnością obligatoryjną podczas rozpatrywania wniosku, ma jedynie jednym ze sposobów weryfikacji. Konsul bowiem, w myśl obowiązujących przepisów rozpatrując wniosek o wizę jednolitą ustala czy osoba spełnia warunki wjazdu określone w art. 5 ust. 1 lit. a, c, d i e kodeksu granicznego Schengen oraz czy przedstawione dokumenty są autentyczne i wiarygodne oraz czy oświadczenia złożone przez osobę ubiegającą się o wizę są prawdziwe i wiarygodne i czy osoby ubiegające się o wizę nie dotyczą żaden wpis w SIS nakazujący odmówić wjazdu lub czy osoba nie jest uważana za osobą zagrażającą porządkowi publicznemu, bezpieczeństwu wewnętrznemu lub zdrowiu publicznemu”.

(dowód: akta kontroli str. 92-93)

Wyjaśniając stosowane w Konsulacie zabezpieczenia organizacyjne i proceduralne w celu wyeliminowania w postępowaniach o wydanie tzw. „wiz pracowniczych” prowadzonych przez urzędników konsularnych prawdopodobieństwa wystąpienia

⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 1137.

zjawisk korupcyjnych, Konsul Generalny w Winnicy – Pan Tomasz Olejniczak, podał, że „w Konsulacie wprowadzono zabezpieczenia organizacyjne i proceduralne w celu wyeliminowania prawdopodobieństwa wystąpienia zjawisk korupcyjnych. Pracownicy Konsulatu odpowiedzialni m.in. za przyjmowanie wniosków wizowych w okienkach pierwszego kontaktu oraz za ich rejestrację w systemie informatycznym wykonywali pracę rotacyjnie. Każdego dnia, przed rozpoczęciem pracy okienek pierwszego kontaktu, Konsul sporządzał listę pracowników z wyznaczeniem stanowisk pracy na ten dzień. Pracownicy Konsulatu o przydzielonych stanowiskach dowiadawali się dopiero po przybyciu do miejsca pracy. Natomiast dostęp do systemów SIS i VIS posiadali jedynie upoważnieni pracownicy merytoryczni. Wgląd do tych baz danych posiadali jedynie urzędnicy konsularni za pomocą zabezpieczonych stanowisk komputerowych. Aby zapobiec oszustwom lub utracie naklejek wizowych, za pomocą systemu informatycznego prowadzono ścisłą ewidencję naklejek wydanych, wykorzystanych i niewykorzystanych, w tym uszkodzonych”.

(dowód: akta kontroli str. 6-13)

Ustalono, że w latach 2014-2016 w Konsulacie nie przeprowadzono kontroli w zakresie wydawania wiz.

(dowód: akta kontroli str. 6-13)

Wyjaśniając podejmowane działania w Konsulacie, mające na celu eliminowanie i ograniczanie negatywnych zjawisk związanych z wykorzystywaniem portalu e-konsulat przez płatnych pośredników wizowych lub zabezpieczenie przed wprowadzeniem nieprawdziwych danych do systemu, Konsul Generalny w Winnicy – Pan Tomasz Olejniczak, podał, że „Konsulat RP w Winnicy nie posiada instrumentów technicznych czy organizacyjnych mających wpływ na ograniczenie negatywnych zjawisk związanych z pracą systemu e-konsulat. Z poziomu konsulatu możemy zweryfikować jedynie czy przedstawiony przez petenta wniosek wizowy został zarejestrowany w systemie na deklarowaną kategorię wizową”.

(dowód: akta kontroli str. 6-13)

Konsul Generalny w Winnicy – Pan Tomasz Olejniczak, wyjaśnił również, iż „pracownicy Konsulatu odpowiedzialni za wydawanie wiz w celu wykonywania pracy posiadali informacje o niewiarygodnych podmiotach powierzających pracę dzięki informacjom uzyskanym z SG. Urzędnicy konsularni otrzymywali takie dane z Zarządu do Spraw Cudzoziemców KG SG za pośrednictwem Departamentu Konsularnego MSZ lub bezpośrednio w sposób przewidziany w art. 69 ust.5 ustawy o cudzoziemcach - poprzez konsultacje z organami krajowymi.

W Konsulacie RP w Winnicy wiarygodność podmiotów rejestrujących znaczne ilości oświadczeń sprawdzana jest poprzez system konsultacji. Informacje dotyczące podmiotów będących w trakcie konsultacji oraz wyniki konsultacji konsulowie wzajemnie sobie przekazują. Zarówno informacje dotyczące wyników konsultacji jak i te otrzymywane ze Straży Granicznej za pośrednictwem MSZ czy Powiatowych Urzędów Pracy oraz inne dotyczące niezetelności podmiotów wystawiających „oświadczenia” przechowują w utworzonych do służbowego wykorzystania spisach takich podmiotów, które są cennym materiałem pomocniczym w pracy konsula i są uwzględniane w procesie podejmowania decyzji. Nie posiadamy natomiast dostępu do żadnej centralnej (krajowej) bazy takich podmiotów.

System wiza-konsul, w którym rejestrowane są wnioski wizowe nie pozwala na odszukanie wniosków wizowych pod względem podmiotów które zarejestrowały znaczną liczbę oświadczeń.

Konsulowie odpowiedzialni za rozpatrywanie wniosków wizowych nie mają możliwości bezpośredniego dostępu do informacji będących w zasobach PUP, UW, SG lub innych konsulatów”.

(dowód: akta kontroli str. 6-13)

Uwagi dotyczące badanej działalności

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Konsulat miał ograniczone możliwości weryfikacji wniosków wizowych i badania wiarygodności przedkładanych dokumentów oraz podmiotów deklarujących zatrudnienie cudzoziemca, gdyż czynności te odbywają się na terenie RP. Brak dostępu Konsulatu do informacji (baz danych) będących w zasobach poszczególnych urzędów (PUP, UW, SG) dodatkowo utrudnia weryfikację i sprawdzanie wiarygodności poszczególnych dokumentów (np. oświadczeń lub zezwoleń). Stan ten stawia Konsula przed wyborem - albo wydłużyć procedurę wydawania wiz poprzez konsultacje COW, zasięganie informacji w poszczególnych urzędach (wskutek czego nastąpiłby „paraliż” procesu wizowego), - albo wydawać wizeny (zważywszy na ilość wniosków) bez konsultacji krajowych (tj. ograniczając się do wniosków „budzących podejrzenia”) przyjmując, że podane we wnioskach dane są wiarygodne. Szczególnie dotyczy to podmiotów, które zadeklarowały potrzebę zatrudnienia cudzoziemców.

NIK zauważa, że nakładając na Konsula obowiązek weryfikacji i badania wiarygodności składanych wniosków wizowych i dołączonych do nich dokumentów a także podmiotów deklarujących zatrudnienie cudzoziemców, nie wyposażono go w „narzędzia”, za pomocą których można byłoby wykonywać te obowiązki i jednocześnie realizować w sposób prawidłowy wymogi określone w cytowanym wyżej Wspólnotowym Kodeksie Wizowym.

Ustalono nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na niepoinformowaniu organów krajowych, w tym prokuratury o przypadkach podejrzenia fałszerstw dokumentów przedstawianych w procedurze dotyczącej wydania wiz pracowniczych w latach 2014 – 2016. Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że zgodnie z art. 270 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny⁸: *kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.*

Zgodnie z treścią art. 115 § 14 Kodeksu karnego, *dokumentem jest każdy przedmiot lub inny zapisany nośnik informacji, z którym jest związane określone prawo, albo który ze względu na zawartą w nim treść stanowi dowód prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mającej znaczenie prawne.*

W myśl art. 110 § 1 Kodeksu karnego, *ustawę karną polską stosuje się do cudzoziemca, który popełnił za granicą czyn zabroniony skierowany przeciwko interesom Rzeczypospolitej Polskiej, obywatela polskiego, polskiej osoby prawnej lub polskiej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej /.../, natomiast zgodnie z treścią art. 112 pkt. 2) i 4) Kodeksu karnego niezależnie od przepisów obowiązujących w miejscu popełnienia czynu zabronionego, ustawę karną polską stosuje się do obywatela polskiego oraz cudzoziemca w razie popełnienia: /.../*

⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 1137.

przestępstwa przeciwko polskim urzędom lub funkcjonariuszom publicznym oraz przestępstwa wyłudzenia poświadczenia nieprawdy od polskiego funkcjonariusza publicznego lub innej osoby uprawnionej na podstawie prawa polskiego do wystawienia dokumentu, /.../ przestępstwa fałszywych zeznań, złożenia fałszywego oświadczenia, opinii lub tłumaczenia, posłużenia się dokumentem stwierdzającym tożsamość innej osoby, poświadczającym nieprawdę lub fałszywym - wobec urzędu polskiego.

Zdaniem NIK, Konsulat, w oparciu o treść art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego⁹ miał prawny obowiązek poinformowania krajowych organów ścigania o tych zdarzeniach. Zgodnie bowiem z tym przepisem, instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż pomimo wymienionych nieprawidłowości i uwag dotyczących procesu wydawania „wiz pracowniczych”, Konsulat w sposób prawidłowy wywiązywał się ze swoich obowiązków. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Konsulat podejmował starania w celu ograniczenia procesu wyłudzenia wiz, a wymienione uwagi dotyczą procesu wydawania wiz, którego poprawa nie należała do kompetencji i możliwości Konsula.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰, wnosi o:

- informowanie organów krajowych, w tym prokuratury, o ujawnionych przypadkach fałszerstw dokumentów przedstawianych w procedurze wizowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1749.

¹⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 524. Ustawa zwana dalej: „ustawą o NIK”.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Trzebowniko, dnia   czerwca 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontrolerzy

Dyrektor

Wiesław Motyka

Jacek Wolan
Gł. specjalista kontroli państwowej

Mariusz Twardowski
Gł. specjalista kontroli państwowej